TOPONIME PROVENITE DIN NUME DE PLANTE DE ORIGINE LATINĂ

ECATERINA MIHĂILĂ

Continuând seria articolelor privind originea numelor de locuri pe baza *Dicţionarului toponimic al României. Oltenia (DTRO),* şapte volume, 1993–2007, totalizând 2 183 de pagini, cu 42 528 de intrări, ne vom ocupa în cele ce urmează de numele de locuri provenite din nume de plante de origine latină.

În lucrarea cu privire la termenii generici[1] , care intră în componenţa a zeci şi sute de toponime, am arătat că aceştia pot fi şi nume de arbori, pomi fructiferi sau alte plante. Termenii generici ce au la bază nume de plante (şi arbori) de origine latină sunt mult mai numeroşi decât cei de alte origini. Astfel, de la nume de plante (şi arbori) de origine latină se înregistrează următorii termeni generici : *anin, cireş, corn, dafin, fag, frasin, măr, nuc(<nucă), pădure, păr, plop, prun, salcie, tei, tufă, ulm, vie.* Foarte puţini sunt termenii generici de la nume de plante (şi arbori) de alte origini. Doi sunt din bulgară/ucraineană : *livadă*, *mălin(<mălină)*, unul este din bulgară (slavă) : *crâng*, unul din sârbă/bulgară : *gorun,* iar unul este cu etimologie necunoscută : *stejar* (cf. bulgară în DEX).

Multe alte toponime provin de la nume de plante (şi arbori) care nu formează termeni generici. Şi acestea sunt în marea lor majoritate de origine latină. La o primă estimare am identificat următoarele plante (şi arbori) de origine latină care stau la baza toponimelor din DTRO : *ai, aiuş, alun, carpen, ceapă, cer, ferigă, floare, foaie-în-fir, frasin, gălbinare, gălbenuşă, gutui, iarbă, iederă, in, linte, mei, mesteacăn, mur, nap, ochiu boului, pai, paltin, papură, păducel, păşune, pin, pom, rug, sânger, soc, stuf, urzică, varză.* La acestea am adăugat părţi ale plantelor (*frunză, rădăcină),* rodul lor (*ghindă, păpuşoi*) şi secreţia lor (*răşină*). Am inclus aici şi *păşune,* cu sensul „vegetaţie ierboasă, iarbă".

Numele de plante (şi arbori) de alte origini ce stau la baza numelor de locuri sunt mult mai puţine, dacă luăm în considerare fiecare limbă în parte. Mai întâi să le enumerăm pe cele comune cu albaneza : *brad, bunget, ghimpe, leurdă, mazăre, molid, păstaie*. Altele sunt de origine slavă : *bujor, dumbravă, ovăz, potbal, rogoz, ştevie, tisă, trestie,* bulgară : *mătăcină, jir, rapiţă, scoruşă, zarzăr,* bulgară/sârbă *: gârniţă, răchită,* neogreacă : *dârmoxă, mălură, ţelină,* turcă : *coşcovă, dud,*

[1] Ecaterina Mihăilă, *Etimologia termenilor generici din toponimie. Termeni de origine latină,* în SCL, LIX, 2008, nr.2, p. 449–463.

FD, XXIX, Bucureşti, 2010, p. 38–51

BDD-A15298 © 2010 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:51 UTC)

ucraineană : *boz, târsă,* maghiară : *jaleş,* rusă/maghiară : *potroacă.* Nouă nume de plante folosite în toponimia Olteniei sunt de origine necunoscută : *brusture, ghiocel, măcriş, neghină, mălai, poroinic, scradă, ţeperig, zmeură.*

În cele ce urmează ne vom ocupa de toponimele provenite de la numele de plante (şi arbori) de origine latină. Etimologiile sunt preluate din DA, DLR, MDA şi DEX. Precizăm că vom lua în considerare numai toponimele monolexematice, nu şi cazurile în care numele de plantă este determinant în cadrul unui toponim analitic.

Menţionăm că în monografia *Argeşul în lumina toponimiei,* l969, de G.Giuglea, G.Ţepelea, M.Z.Mocanu şi O.Proca, fosta regiune Argeş incluzând şi actualul judeţ Vâlcea, sunt discutate şi toponime ce provin de la nume de plante, atenţia oprindu-se în special asupra celor de origine latină. Ele vor fi citate pe parcurs, la locul potrivit (sub sigla ALT). De asemenea, amintim că I.A. Candrea, în cursul său *Principii de toponimie cu privire specială la toponimia Olteniei şi a Banatului*, 1934–1935, enumeră o serie de nume de plante (şi arbori) de origine latină folosite în toponimie, fără a se referi la exemple concrete de nume de locuri[2].

Iată numele de plante (şi arbori) care stau la baza toponimelor din Oltenia.

Ai < lat. **alium** are sensul (reg.) usturoi şi (îas.) 1. plantă erbacee cu flori galbene şi 2. plantă erbacee cu flori albe-verzui sau roşietice (MDA). La forma articulată **Aiu** denumeşte o pădure şi un pârâu din c. Prunişoru – Mh. Există şi o formă analitică **Aiu Mic,** afluent al pârâului **Aiu.** Forma diminutivală *aişor* creează toponimul **Aişoru** (articulat), parte de sat c. Runcu – Gj.

Aiuş este un derivat de la **ai (**v. *supra*) şi are sensul: (pop.) ceapa ciorii (DA), arpagic (MDA). În DTRO se înregistrează o singură ocurenţă la forma articulată **Aiuşu**, loc c. Tismana – Gj.

Alun este un derivat regresiv de la **alună <** lat. ***abellona (=abellana [nux])**. La forma articulată enclitic **Alunu,** în DTRO sunt opt ocurenţe: păduri, pâraie, văi, şi dealuri în Gj, Mh şi Vl, dar şi un sat în Vl, atestat de la **1525**, care a dat şi numele comunei şi a unei moşii de pe teritoriul satului. Pe cuprinsul comunelor Alunu şi Berbeşti există şi un deal **Alunu,** de la care şi-ar fi putut lua numele şi satul. La forma de plural **Aluni** este înregistrat un toponim găsit numai documentar, la **1737**. Construcţia analitică **Alunii lui Pavel** desemnează un loc cu aluni în c. Grădiştea – Vl. **Aluna,** cu sufix toponimic *-a,* denumeşte două pâraie din Gj, unul afluent al Motrului, care se mai numeşte şi **Alunu,** şi celălalt afluent al Sadului. **Alunea** (derivat cu suf. *-ea*) desemnează o pădure în c. Samarineşti – Gj, iar forma articulată **Aluneaua,** un crac de munte în c. Muşeteşti – Gj. De la derivatul *alunel* s-au format toponimele **Alunelu** (articulat enclitic), deal c. Stoieneşti – Vl, şi **Alunei** (plural nearticulat), pădure în c. Gogoşu –Mh. Şi la pluralul articulat **Alunele** se înregistrează un toponim, dâlmă în c. Muşeteşti – Gj.

[2] I.-A. Candrea, *Principii de toponimie cu privire specială la toponimia Olteniei şi a Banatului,* Universitatea din Bucureşti, 1934–1935.

BDD-A15298 © 2010 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:51 UTC)

Alunet, derivat de la *alun,* denumeşte o pădure în c. Crasna – Gj. Mult mai multe ocurenţe are **Aluniş,** alt derivat de la *alun.* Pe lângă un sat din c. Căpreni – Gj, care a purtat mai înainte numele **Scurtu** şi care, probabil, a preluat denumirea de la o vâlcea cu aluni de pe teritoriul satului, şi un loc cu aluni din c. Tismana – Gj, atestat la **1771**, **Aluniş** desemnează multe păduri, dealuri şi locuri cu aluni din judeţele Dj, Gj, Mh, Vl (v. şi ALT 13). La forma articulată **Alunişu** există nouă ocurenţe desemnând păduri, dealuri, văi şi locuri în Gj, Mh, Ot şi Vl. Un loc cu aluni din c. Brăneşti – Gj este atestat de la **1775.** Există şi o formă de plural **Alunişuri**, poiană s. Hirişeşti or. Novaci – Gj. De la derivatul *alunos, -ă* s-a format toponimul **Alunoasa**, cu suf. top. –a, pădure, pârâu, vale, munte şi drum în c. Runcu – Gj.

Carpen < lat. **carpinus** formează numeroase toponime pe teritoriul Olteniei. **Carpen,** nearticulat, desemnează un sat din Dj, atestat de la **<1568–1577>**. Probabil, el a căpătat numele prin transfer semantic de la o pădure ce se întinde pe acest teritoriu, care a dat şi denumirea pârâului şi a dealului din apropiere. Este însă posibil să provină şi de la antroponimul omonim, înregistrat în DNFR. **Carpenu,** în formă articulată, prezintă nouă ocurenţe: păduri şi dealuri în Dj, Gj şi Mh. Un deal din c. Costeşti – Vl este atestat de la **1625.** De la acesta se înregistrează în DTRO şi patru forme analitice: **Carpenu de Baltă, Carpenu lui Bărbuţu, Carpenu lui Şoacher, Carpenu Picat.** De la forma de plural **Carpeni** sunt 15 ocurenţe: păduri, dealuri şi locuri în Gj, Mh şi Vl (v.şi ALT 13).

De la acest cuvânt s-au format şi multe derivate folosite în procesul denominativ. Astfel, derivatul *cărpinar* (reg.) „carpen” (MDA), cu suf. *–iţă,* formează toponimul **Cărpinăriţa,** pădure de carpeni în c. Bustuchin – Gj. Un alt derivat, cu suf. *-eci* (v. Pascu *Sufixele* 307), **Cărpineci** desemnează o coastă de deal în c. Negomir – Gj. **Cărpinetu,** cu suf. *-et* şi în formă articulată, are două ocurenţe: tufiş c. Turceni – Gj şi ogaş pe raza oraşului Ţicleni –Gj. **Cărpiniş**, cu sufixul colectiv *–iş,* desemnează un sat din c. Crasna – Gj, atestat de la **<1593>**. Pe teritoriul satului există un pisc şi un pârâu cu acelaşi nume. La forma articulată **Cărpinişu** există foarte multe ocurenţe în toate judeţele Olteniei, desemnând păduri, pâraie, văi, dealuri, munţi, locuri, dar şi foste sate sau părţi de sate. Un loc din c. Stoieneşti –Vl este atestat de la **1567**, iar o pădure din c. Isverna –Mh este atestată de la **1665**. De la **Cărpinişu** s-au creat şi trei forme analitice : păduri şi loc în Gj şi Mh. Un alt derivat, **Cărpinoasa**, pârâu şi deal c. Malaia –Vl, este explicat în DTRO ca provenind de la adjectivul *cărpinos*, prin substantivizare. În sfârşit, **Cărpioru,** pădure c. Tâmna –Mh, este explicat în DTRO din **carpen** + suf. *–ior* (v. Pascu, *Sufixele* 160).

Ceapă < lat. **caepa** formează derivatul *cepărie,* ce stă la baza toponimului **Cepăria** (articulat sau cu suf. top. *-a*), grădini în c. Coţofenii din Dos – Dj.

Cer < lat. **cerrus** formează multe nume de locuri pe teritoriul Olteniei. La forma articulată **Ceru** sunt cinci ocurenţe, desemnând moşie, pârâu, deal, vale, loc,

BDD-A15298 © 2010 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:51 UTC)

dar şi un sat c. Devesel – Mh, **1833**. **Ceru** este şi primul termen al multor toponime analitice, al doilea termen fiind determinant adjectival sau substantival cu prepoziţii. Dintre acestea **Ceru Împletit** este atestat de la **1869** şi **Ceru Înfierat,** de la **1886,** ambele fiind locuri în Mh. Diminutivul **Ceruleț**, un loc în c. Vlădaia – Mh, este atestat de la **1622**.

Derivatul *cerăt* este şi el des folosit în denominaţia toponimică. **Cerăt,** în formă nearticulată, are în DTRO trei ocurenţe : două părţi de sat în Gj şi Ot şi un sat vechi în Dj, atestat din **1599**, care a dat şi numele comunei şi al unei moşii de pe teritoriul satului. În acelaşi perimetru există şi o pădure, un deal şi un şes cu această denumire. Forma articulată **Cerătu** înregistrează foarte multe ocurenţe pe tot teritoriul Olteniei: păduri, dealuri, văi, locuri, dar şi o parte de sat aparţinând de **Cerătu de Copăcioasa** c. Scoarţa – Gj, cândva sat înregistrat în plasa Amaradia, ca mahala la s. Copăcioasa , **1845**. De la **Cerătu** există şi 14 forme analitice în Dj şi Gj, cea mai veche atestare înregistrându-se pentru **Cerătu de Jos**, moşie Dj, **1779**. Toponimul **Cerarii**, pisc în c. Bărbăteşti – Gj, este explicat în DTRO ca provenind din **cer** + suf. -*ar,* având sensul „ loc cu ceri”.

Derivatul *ceriş*, sinonim cu *cerăt,* suf. -*iş* fiind, de asemenea, un sufix colectiv, ca şi suf. -*et,* formează toponimul **Ceriş**, deal c. Vârvoru de Jos – Dj. Diminutivul toponimic **Cerăţel** desemnează un fost sat în c. Scoarţa – Gj, atestat de la **1526**. Un alt derivat, *ceroi* „cer mare”, formează toponimul **Ceroiu,** articulat enclitic, cu multe ocurenţe în Gj şi Mh, desemnând păduri, dealuri şi văi. De asemenea, **Ceroiu** intră şi ca prim element în mai mulţi formanţi toponimici. **Ceroaia,** loc c. Borăscu – Gj, este explicat în DTRO ca provenind de la **cer** + suf. -*oaia*, cu valoare colectivă. Un alt toponim, **Ceroace**, pădure c. Căpreni – Gj, este explicat astfel: „probabil o formaţie *ceroacă* **<** **cer** „stejar”, cu pluralul după modelul *bâzdoacă, bâzdoace”* (DTRO s.v.).

Ferigă < lat. **filix, filicis**, la forma articulată **Feriga** formează multe nume de locuri în Gj şi Vl, desemnând văi, poiană, pădure, ogaş, pârâu, deal şi loc. Pluralul **Ferigi** înregistrează şase ocurenţe: pădure, poiană, câmpie, râpă şi locuri în Gj, Mh şi Vl. Pluralul regional **Ferege** desemnează o pădure şi o fostă moşie în c. Mihăileşti Vl, atestată de la **1612.** Şi forma de plural articulat **Ferigile** desemnează o fostă pădure în Mh, **1872,** un fost sat c. Costeşti –Vl, atestat la **1609** în formna **Ferigi**, şi o moşie pe teritoriul acestui sat, atestată la **1723** sub forma **Fărigile**. Pluralul regional **Feregile** are trei ocurenţe: loc c. Roşia de Amaradia – Gj, păşune c. Borăscu – Gj şi poiană c. Muierească – Vl (v. şi ALT 11-2).

Derivatul *ferigea***,** de la *ferigă* + suf. -*ea,* alt nume pentru *ferigă*, denumeşte şi alte plante din aceeaşi familie. În variantă regională, **Feregea** desemnează un loc în c. Bumbeşti-Jiu – Gj. *Ferigar* este un alt derivat, cu sensul „regiune acoperită cu ferigă” (DA, MDA). Formele regionale **Feregar** şi **Feregaru** (nearticulat şi articulat) formează mai multe toponime în Gj şi Vl: pădure, dealuri, loc, poiană. Şi pluralul **Ferigari**, cu varianta **Feregari**, înregistrează patru ocurenţe: loc, pădure, deal şi poiană în Gj. Toponimele **Ferigosu**, vale în Mh, şi **Ferigoasa**, vale, deal şi

BDD-A15298 © 2010 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:51 UTC)

loc în Mh, ultimul atestat de la **1662**, sunt explicate în DTRO ca provenind din adjectivul *ferigos*, prin substantivizare.

Floare < lat. **flos, -ris** se regăseşte ca toponim în forma de plural **Flori,** movilă în fostul judeţ Romanaţi, **1872**, şi în construcţia analitică **Florile Albe**, un munte din Gj, cu multe atestări documentare între **1506** şi **1800.** De la munte, prin transfer semantic, au căpătat acelaşi nume mai multe locuri din perimetrul respectiv: locuinţă izolată, pichet, stână, trecătoare, atestate numai la **1872**, bifurcaţie, **1898,** şi, înregistrate în anchete, pârâu şi gol de munte. Aceeaşi denumire o are şi un deal din c. Bala – Mh.

Foaie-în-fir, cuvânt compus, format din **foaie** < lat. **folia** (plural devenit singular al lui **folium**) + **în** < lat. **in** + **fir** < lat. **filum**, are sensul (reg.) „saschiu" (DA, MDA). În variantele **Foaia-n Fir** (cu primul termen articulat), **Foii-Fir** (posibil, un genitiv dintr-un grup nominal al cărui termen generic a dispărut, de exp. *Dealu Foii-Fir;* de asemenea, cu dispariţia lui „în"), **Foaienfir** (fără ‚î' de la ‚în'), **Foienfira** (cu suf. top. *–a* la final şi contragerea primului diftong, de asemenea, cu dispariţia lui ‚în', micşorându-se astfel corpul fonic) are în DTRO opt ocurenţe, desemnând locuri, deal, drum, pajişte, pădure şi pârâu în Gj şi Mh. Forma articulată **Foaia-n Fir** a denumit o locuinţă izolată în c. Breznița-Ocol – Mh, **1872**, devenită parte de sat în **1898**.

Frasin < lat. **fraxinus** formează foarte multe toponime pe teritoriul Olteniei. La forma nearticulată **Frasin** sunt în DTRO opt ocurenţe: locuri, dar şi două sate, unul în Dj, **1835**, şi altul în Gj, **1908**, precum şi un cătun c. Gorăscu – Gj. În schimb, sunt locuri care au atestări mult mai vechi : în c. Broşteni – Mh, **1527**, în c. Bumbeşti-Piţic – Gj, **1711**, lângă or. Horezu – Vl, **1746**, în c. Bujoreni – Vl, **1767**. La forma articulată **Frasinu** sunt 18 ocurenţe: munte în Gj, **1872**, poiană, şes, vâlcea, locuri, pâraie şi dealuri în toate judeţele Olteniei. Cu acest nume sunt şi două foste sate: unul în Gj, **1898**, şi altul lângă or. Filiaşi –Dj, atestat de la **<1570>**, **1573**. Denumirile de sate pot proveni şi de la numele de persoană omonim, înregistrat în DNFR. De la **Frasinu** se formează şi multe toponime analitice, cu determinanţi antroponimici, toponimici şi adjectivali, cea mai veche atestare înregistrându-se pentru **Frasinu de la Poduri, 1527**. Cu suf. top. *-a,* **Frasina** are două ocurenţe: obârşie şi sat c. Roieşti – Vl. Toponimul apare şi cu variantele **Frăsina (Frăsâna)**, ogaş c. Stoina – Gj. Diminutivul **Frăsinelu (Frăsânelu)**, articulat, desemnează o pădure în c. Vârvoru de Jos – Dj. El formează şi un toponim analitic, **Frăsinelu Dealului (Frăsânelu Dealului)**, loc c. Lungeşti – Vl. Forma de plural a acestui diminutiv **Frăsinei (Frăsânei)** prezintă trei ocurenţe: pădure şi loc în c. Peştişani –Gj, un loc în c. Bumbeşti- Piţic – Gj, **1700**, şi un schit c. Muierească – Vl. Ca şi în alte cazuri, forma de plural uneori se articulează, deoarece este perceput ca un singular. Astfel, schitul din Vl este atestat ca **Frăsineiul, 1710, 1898**. Cu sufixul diminutival *-ior,* se înregistrează **Frăsinioru** (articulat enclitic), fost sat c. Prunişor –Mh, **1898,** şi **Frăsioru (Frăsâioru)**, vâlcea

BDD-A15298 © 2010 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:51 UTC)

c. Dănciuleşti – Gj. Sufixul colectiv *–iş* formează toponimul **Frăsiniş**, pădure c. Lădeşti – Vl, iar cu sufixul locativ *-oaia* (< *-oaie* + suf. top. *-a*), **Frăsinoaia**, se înregistrează două ocurenţe: pârâu şi câmpie în Gj. Şi sufixul *-ete* formează un toponim: **Frăsinete,** pădure în Dj.

Frăsinet < lat. **fraxinetum** formează, de asemenea, multe toponime pe teritoriul Olteniei. La forma nearticulată **Frăsinet** apare ca denumire a unui fost sat din Vl, cu o atestare de la **<1401-1406>**. In formă articulată, **Frăsinetu** există în DTRO 17 ocurenţe, desemnând păduri, dealuri, văi, păşuni şi locuri în toate judeţele. Acest nume îl au şi două sate, unul în c. Dobrosloveni – Ot, atestat de la **1610** şi un fost sat în c. Vlădila –Ot, atestat de la **1537**. Acest sat s-a numit ulterior **Frăsinet – Gară**. Cea mai veche atestare o are însă un loc din c. Vaideeni –Vl, **1504**. Atestări vechi au şi o fostă moşie de lângă or. Băile Olăneşti – Vl, **1535**, un deal m. Târgu Jiu –Gj, **1636,** şi un munte c. Vaideeni –Vl, **1677,** care apare în documente la forma nearticulată **Frăsinet. Frăsinetu** intră şi în nouă toponime analitice, cele mai multe cu atestări vechi: **Frăsinetu de Câmp(ie)**, fost sat c. Vlădila – Ot, **1537; Frăsinetu de Dumbravă**, fost sat, nelocalizat exact, **1502; Frăsinetu de Jos**, fost sat c. Vlădila – Ot, **1598; Frăsinetu lui Boţocan**, fostă moşie c. Vlădila –Ot, **1636; Frăsinetu lui Gagă**, fost sat c. Dobrosloveni – Ot, **<1579 – 1580>**.

Gălbinare este un nume de plantă ce derivă de la **galben <** lat. **galbinus**. În DTRO se înregistrează toponimul **Gălbinăroaia**, vale c. Breasta – Dj, format cu sufixul locativ *-oaia* (*-oaie* + suf. top. *-a*).

Gălbenuşă este o altă plantă care are la bază tot cuvântul **galben (**v. *supra*). De la aceasta s-a format toponimul **Gălbinuşa** (cu suf. top. -a), deal în c. Ghioroiu – Vl.

Gutui < ns. lat. **coteneus** este un pom fructifer de la care s-au format mai multe toponime pe teritoriul Olteniei. În formă nearticulată, **Gutui** există un deal în c. Husnicioara – Mh. **Gutuiu** (articulat enclitic) prezintă cinci ocurenţe: dealuri şi locuri în Gj, Mh şi Vl. Se înregistrează şi o construcţie analitică **Gutuiu lui Georoiu**, loc în c. Aninoasa – Gj. La forma de plural articulat, **Gutuii** este o singură ocurenţă, în schimb, de la ea se formează cinci toponime analitice: patru cu determinanţi antroponimici şi unul cu determinant toponimic: **Gutuii din Valea lui Pătru**, loc c. Scăieşti –Dj (v. şi ALT 13).

Iarbă < lat. **herba** stă la baza câtorva toponime analitice. Două toponime sunt cu determinant antroponimic: **Iarba lui Mărin Brânzan**, luncă în Dj, **Iarba lui Mihai Ciobanu**, fâneaţă în Ot, şi două au determinant adjectival: **Iarba Moale**, păşune în Mh, **Iarba Roşie**, poiană în Gj.

Ierbos < lat. **herbosus**, prin substantivizare, a creat **Ierboasa,** ce stă la baza a două toponime: loc c. Schela – Gj şi poiană şi c. Turcineşti – Gj. Se mai

BDD-A15298 © 2010 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:51 UTC)

înregistrează două derivate: **Ierboaca**, loc c. Runcu – Gj, şi **Ierboanca**, pârâu c. Jupâneşti – Gj, formate cu sufixele locative *-oaca* şi *-oanca*, ce conţin suf. top. *-a.*

Iederă < lat. **hedera** are la forma articulată **Iedera** şase ocurenţe în DTRO: pădure, loc, vâlcele şi ogaşe în Gj şi Vl.

De la **in <** lat. **linum** s-au format câteva derivate care s-au constituit ca nume de locuri pe teritoriul Olteniei. Astfel, *inărie* „loc cultivat cu in", „mirişte de in" (Udrescu *Glosar*), la forma de plural **Inării** are două ocurenţe: câmpie c. Fărcăşeşti – Gj şi poiană c. Şiseşti – Mh. Sunt şi două toponime analitice: **Inăriile Mari** şi **Inăriile Mici**, terenuri agricole în Mh. Derivatul **Inişte** (cu suf. colectiv *-işte*) formează două toponime: pârâu în Gj şi loc de muncă în Mh. Diminutivul **Inişiţa** desemnează un pârâu în Gj. Derivatul *inos* (adjectiv), cu suf. top. *-a,* formează toponimul **Inoasa**, pârâu ce străbate mai multe comune ale judeţului Gorj, pe o lungime de şase km. Şi-a transferat numele unei păduri şi unei bălţi din perimetrul bazinului său hidrografic (v. şi ALT 12).

Linte < lat. **lens, -tis** formează toponimul **Lintea** (articulat enclitic), vale în c. Murgaşi – Dj. În aceeaşi comună există două poieni: **Linţele Mari (Linţâle Mari)** şi **Linţele Mici (Linţâle Mici)**, construcţii analitice ce au la bază numele văii, de-a lungul căreia sunt situate.

Mei < lat. **milium, -ii**, cu suf. top. *-a,* **Meia** are şapte ocurenţe: locuri, dealuri, păduri şi părţi de sat în Dj, Gj şi Vl. **Meiu,** cu articol enclitic masculin, denumeşte un deal în c. Copăceni – Vl. Pluralul nearticulat **Meie** are în DTRO cinci ocurenţe, locuri şi dealuri în Gj, iar pluralul articulat **Meiele** are două ocurenţe: vâlcea în Dj şi poiană în Vl. Forma de plural regională **Meile** desemnează un deal în Mh. Un fost sat din c. Popeşti – Vl apare cu numele **Meielor,** un genitiv rămas, probabil, dintr-un grup nominal al cărui prim termen a dispărut (v. şi ALT 12).

De la **mei** s-au format mai multe derivate folosite în denominaţia toponimică. **Meiş** (cu suf. *-iş*) este un loc în c. Fălcoiu – Ot. **Meişte** (cu suf. *-işte*) are şapte ocurenţe: izlaz, deal, poiană, terenuri arabile, pădure şi loc în Gj. **Meiştea,** cu suf. top. *-a,* desemnează un pârâu în Gj, iar structurile analitice **Meiştea Mare** şi **Meiştea Mică** denumesc poieni în c. Bâlteni – Gj. De la pluralul *meie* s-a format derivatul **Meieşte** (tot cu sufixul *-işte*, din care a dispărut „i"), vii c. Jupâneşti – Gj. **Meişti** este , probabil, un plural al lui *meişte,* desemnând un loc în c. Dobrosloveni – Ot. Mai apare şi derivatul **Meiasa**, cu sufixul locativ *-easa* (*-easă* + suf. top. *-a*), pădure în c. Bâcleş – Mh.

Mesteacăn < lat. **mastichinus**, la forma articulată **Mesteacănu** are şapte ocurenţe: crac de munte, coastă, vale, vâlceluşă, loc şi păduri în Gj şi Vl. Există şi un toponim analitic **Mesteacănu Mare**, loc s. Râmeşti or. Horezu – Vl, atestat de la **1744**. Pluralul **Mestecenii** prezintă 12 ocurenţe, desemnând coastă, crâng, pârâu, păduri, dealuri şi locuri în Gj şi Vl (v. şi ALT 13). Derivatul **Mestecăniş** are trei

BDD-A15298 © 2010 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:51 UTC)

ocurențe : pădure, loc (Vl) şi parte de sat c. Tomşani – Vl. De la diminutivul *mestecenel* s-a format pluralul **Mestecenei**, deal c. Păuşeşti – Vl.

Mur < lat. **morus** creează câteva nume de locuri pe teritoriul Olteniei. **Muretu**, cu sufixul colectiv *-et* şi articulat enclitic, înregistrează trei ocurențe: deal şi izlaz în Vl, fost sat c. Oteşani – Vl (ulterior parte de sat) şi loc c. Pietrari – Vl. **Mureț̦u**, cu sufixul *-eț* şi articulat enclitic, denumeşte un loc şi un deal în Vl. Şi **Murar, Muraru, Murari** ar putea fi explicate ca derivate de la **mur,** cu sufixul *-ar* (colectiv), dar existența în acelaşi perimetru a unor toponime ca **Murăreşti, Murăreț̦i** (nume de grup), ne îndreptățeşte să considerăm că au la bază antroponimul **Murar**, variantă a lui **Morar**, atestat de la **1680** (v. DOR 360).

Nap < lat. **napus** a creat derivatul *napişte*, care a format două toponime: **Napiştea**, cu articol enclitic sau cu suf. top. *-a,* deal c. Podeni – Mh, şi **Napiştile** (plural articulat), deal c. Isverna – Mh.

Ochiu Boului este un cuvânt compus, format din **ochi <** lat. **oc(u)lus** şi **bou <** lat. **bovus (= bos, bovis).** Această plantă desemnează două nume de locuri vechi: unul în s. Bârseşti, m.Târgu Jiu – Gj, **1642**, şi altul în c. Castranova – Dj, **1870.**

Pai < lat. **palea,** „tulpina cerealelor" sau „plantă din familia pirului" (MDA), stă la baza câtorva toponime din DTRO. Cu suf. top. *–a,* formează toponimul **Paia**, fânețe în c. Mihăieşti – Vl. Pluralul formează un toponim analitic: **Paiele Chesarilor**, arie c. Căzăneşti – Mh. Derivatul **Păiş** desemnează un loc c. Izvoare – Dj. **Păişoaica**, loc c. Crasna – Gj, este format de la acest derivat cu suf. top. *-oaica* (suf. *-oaică* + suf. top. *-a*).

Paltin < lat. **platanus** stă la baza mai multor toponime din Oltenia. La forma articulată **Paltinu** există şase ocurențe, desemnând munți, dealuri, dar şi un sat în c. Negomir – Gj, al cărui nume se explică, probabil, printr-un transfer semantic, dacă nu cumva provine dintr-un nume de persoană. **Paltina**, cu suf. top. *-a*, are o singură ocurență, culme muntoasă în comunele Padeş şi Tismana – Gj, cu o atestare de la **1792**. Pluralul **Paltini** desemnează un deal în Gj, **1872** (v. şi ALT 13).

Papură < lat. ***papura (**cf. ngr.) formează un plural rar **Păpuri**, toponim ce desemnează o baltă în c. Teslui – Dj. Derivatul **Păpuriş** este numele unei alte bălți din c. Teslui – Dj, iar toponimul analitic **Păpurişu de la Giurescu**, al unei bălți din c. Câlnic – Gj.

Păducel < lat. **peducellus** creează multe toponime pe teritoriul Olteniei. La forma articulată **Păducelu** are 14 ocurențe în Dj, Gj, Ot şi Vl, desemnând locuri, poiană, luncă, pădure, pisc, pârâu, vale şi un munte în c. Baia de Fier – Gj. Cele mai vechi atestări se înregistrează pentru un loc din c. Redea – Ot, **1681**, şi pentru un altul din c. Cioroiaşi – Dj, **1685.** Unele toponime pot proveni şi de la numele de persoană omonim. Există şi două forme analitice: **Păducelu cu Doru**, poieniță c.

BDD-A15298 © 2010 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:51 UTC)

Tismana – Gj şi **Păducelu lu Ciocan**, loc c. Albeşti – Dj. **Păducei**, la plural, are 24 de ocurenţe: pisc, ogaş, vâlcea, pădurici, dealuri, păşuni, poieni, locuri, dar şi o parte de sat în c. Pădina – Mh, care poate proveni de la un nume de grup.

Păşune < lat. **pastio, -onis** are sensul de „loc acoperit cu vegetaţie ierboasă perenă”, dar şi (prc.) „vegetaţie ierboasă, iarbă” (MDA). Cu articol enclitic, **Păşunea** se înregistrează două toponime ce denumesc păşuni în Ot şi Vl. Cu determinanţi există 25 de ocurenţe, desemnând păşuni în toate judeţele Olteniei. **Păşunea Coltovii** din c. Negoi – Dj este atestată din **1820**. S-au înregistrat şi patru formanţi analitici, având ca al doilea termen toponime cu prepoziţii: **Păşunile de la Gropanu Tămăduirii, Păşunile din Curmătură, Păşunile din Pogonici, Păşunile din Ştiubei,** toate în c. Bârca – Dj.

Pin < lat. **pinus** formează mai multe toponime pe teritoriul Olteniei. Cu articol enclitic, **Pinu** formează un toponim ce denumeşte un deal în c. Bala – Mh. De la acesta s-au format şi două toponime analitice, dintre care **Pinu Înfierat** este un loc din c. Bărbăteşti – Vl, atestat la **1700**. De la plural s-au format, de asemenea, două toponime analitice: **Pinii ăi Deşi**, loc. c. Balta – Mh, şi **Pinii lui Ciocan**, pădure c. Podeni – Mh. Cu suf. top. -a, s-a format **Pina**, pădure lângă or. Călimăneşti – Vl. De la această formă s-a creat şi toponimul analitic **Pina Mare**, pisc c. Săuleşti – Gj. **Pinoasa**, cu sufixul locativ *–oasa* (*-oasă + suf. top. -a*), a dat numele unui deal şi a unei văi din c. Câlnic – Gj şi, prin transfer semantic, numele unui sat, atestat de la **1793**. Există şi două toponime analitice, două foste sate, desprinse din cel de mai sus: **Pinoasa de Jos, 1835,** şi **Pinoasa-Stejaru, 1864**. Diminutivul *pinicel*, la plural, **Pinicei** a dat numele unei plantaţii de pini din c. Podeni – Mh.

Pom < lat. **pomus** formează multe toponime pe teritoriul Olteniei. De la singular se înregistrează mai multe toponime analitice, două având determinanţi cu prepoziţii: **Pomu cu Păcate**, loc – Mh, şi **Pomu cu Ciuraru**, loc – Dj, şi şase – determinanţi antroponimici în genitiv, cu articol enclitic. De la forma de plural s-au format opt toponime analitice, cu determinanţi antroponimici sau substantivali cu prepoziţii, desemnând livezi şi locuri în Dj, Gj, Mh.

Rug < lat. **rugus**, cu sufixul toponimic –a, **Ruga** are în DTRO o singură ocurenţă, deal şi poiană în c. Turburea – Gj. La forma de plural **Rugi** există şase ocurenţe: pârâu în Dj, izlaz în c. Bălăneşti – Gj, locuri în Vl, un fost sat înglobat la or. Târgu Cărbuneşti – Gj şi un sat din c. Turcineşti – Gj, atestat de la **1623**, care a fost şi numele comunei până în **1926**. Pe teritoriul comunei există un deal şi un pârâu cu acelaşi nume. Forma articulată **Rugii** are o singură ocurenţă, platou c. Brabova – Dj. Există şi un toponim analitic, **Rugii lui Bengulescu**, poiană c. Corcova – Mh (v. şi ALT 13). Derivatul *ruget* formează, de asemenea, multe nume de locuri în Oltenia. **Ruget,** nearticulat, are 13 ocurenţe, desemnând locuri cu rugi, pârâu, ogaş, coastă, deal, platou, cătune şi un sat în c. Roşia de Amaradia, **1864**. Un

BDD-A15298 © 2010 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:51 UTC)

loc din c. Stoieneşti –Vl este atestat de la **1642**. La forma articulată **Rugetu** sunt opt ocurenţe : locuri, dealuri, păşune, ogaş şi două sate în Vl. Un loc din c. Vlădeşti –Vl este atestat de la **1783**.

De la **rug** s-au format şi alte derivate interesante. **Rugea** (cu suf. *-ea*) desemnează un loc arabil şi o vale în Dj, **Rugaşu** (cu suf. *-aş,* articulat enclitic) este un deal în c. Şovarna – Mh. *Rugar* „loc cu rugi" (MDA), la plural, formează toponimul **Rugari**, loc c. Dănciuleşti – Gj. **Rugărie** „loc cu mulţi rugi" este un loc în c. Frâncești – Vl. La plural, **Rugării** desemnează un loc din c. Castrnova – Dj. Sunt şi două toponime analitice : **Rugăria Ciuculanilor** şi **Rugăria Piscului**, locuri cu rugi în c. Butoieşti – Mh.

Sânger este un derivat al lui **sânge <** lat. **sanguis**. La forma nerarticulată **Sânger** există două ocurenţe: pădure în Vl şi teren arabil în Dj. De la *sânger* s-au format multe derivate folosite în toponimie. **Sângeraşu** (cu suf. *-aş*, articulat enclitic) denumeşte un pârâu din c. Godineşti – Gj. **Sângeret** (cu suf. *-et*) este numele unui loc din c. Godineşti – Gj, care înregistrează şi varianta **Sângerit**, cu două ocurenţe: teren arabil c. Celaru – Dj şi loc c. Fărcaşele – Ot. Se mai înregistrează şi două toponime **Sângetu**, cu dispariţia silabei *-re* (ilustrând principiul economiei în vorbire), deal în c. Bala – Mh şi pădure în c. Buneşti – Vl. Un alt derivat **Sângeriş** (cu suf. *-iş*) desemnează un teren arabil în c. Brâncoveni – Ot. **Sângerişu**, cu articol enclitic, are cinci ocurenţe: pâraie şi dealuri în Gj şi Vl.

Soc < lat. **sabucus** şi derivatele sale formează mai multe toponime pe teritoriul Olteniei. Forma de plural **Soci** are 11 ocurenţe: locuri, poieni, păşune, teren arabil, vale, deal, culme de munte în Dj, Gj, Mh, Vl şi două foste sate, unul în Dj şi altul în Ot, ultimul fiind atestat de la **1756**. Numele de sate pot proveni de la antroponimul omonim. **Socii,** la plural articulat, formează două nume de locuri: pădure de soci s. Hirişeşti or. Novaci – Gj şi ogaş s. Răşina or. Ţicleni – Gj. Multe toponime au la bază un derivat cu suf. *-et,* **Socet**, care înregistrează opt ocurenţe: locuri, poieni, teren arabil, deal, pârâu în Gj şi Vl. Un loc din c. Păuşeşti – Vl este atestat de la **1627**. La forma articulată **Socetu** sunt cinci ocurenţe: dealuri, pădure, păşune, vale în Gj şi Vl. Construcţiile analitice **Socetu Mare** şi **Socetu Mic** sunt două păduri în c. Vaideeni –Vl. Un alt derivat este **Socărie**, care denumeşte un pârâu şi o vâlcea în c. Stejari – Gj. **Socăria**, articulat enclitic, este o pădure în c. Căzăneşti – Mh. **Socării**, la plural, este o pădure în c. Căzăneşti – Mh. **Sociş** (cu suf. *-iş*) are două ocurenţe: vâlcea c. Ţânţăreni – Gj şi vale în m. Drobreta – Turnu Severin – Mh, atestată de la **1602**, iar **Sociţa** (cu suf. *-iţa* < *-iţă* + suf. top. *-a*) înregistrează o singură ocurenţă: vale c. Câlnic – Gj.

Şi de la **stuf <** lat. **styphus (=stypha + type)** s-au format câteva toponime. **Stuh** (variantă fonetică) are o singură ocurenţă, pichet – Gj, **1872**. Construcţia analitică **Stufu Buduroiului (Stugu Buduroiului)** desemnează un loc în c. Bratavoieşti – Vl.

Urzică < lat. **urtica** formează multe toponime pe teritoriul Olteniei. **Urzica**, cu articol enclitic sau cu suf. top. *-a,* are 15 ocurenţe: locuri, dealuri, păduri, munte

BDD-A15298 © 2010 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:51 UTC)

şi sate în Dj, Gj, Ot, Vl. Un fost sat din Dj este atestat de la **1582**, iar un sat din Ot – din anul **1594**. Unele toponime, mai ales satele, provin, probabil, de la numele de persoană *Urzică.* La forma de plural **Urzici** sunt trei ocurenţe, printre care un loc din c. Coşoveni – Dj este atestat de la **1587**. Există şi trei forme analitice: **Urzica de Jos, Urzica Mare** şi **Urzica Mică,** foste sate în Dj (v. şi ALT 13). De la derivatul *urzicar* „loc pe care cresc multe urzici" (MDA) s-au format, de asemenea, mai multe toponime. La forma nearticulată **Urzicar** sunt două ocurenţe: pădure c. Bustuchin – Gj, loc şi pârâu c. Pietrari –Vl. In formă articulată, **Urzicaru** are opt ocurenţe: vale, munte, poieni şi locuri în Gj, Mh, Vl. Două dealuri din Vl sunt atestate din **1668**, respectiv, **1691**. Se înregistrează şi două construcţii analitice: **Urzicaru ăl Mare** şi **Urzicaru ăl Mic**, locuri în c. Bustuchin – Gj. Un alt derivat, *urzicărie*, explicat pe teren ca „loc unde cresc urzicile" a format toponimul **Urzicăria** (articulat), poiană în c. Vlădila – Ot. **Urzicuţa** este un diminutiv toponimic, denumind mai multe sate din Dj, ce pot fi puse în corelaţie cu s. **Urzica, 1582**. Astfel, un sat **Urzicuţa** este atestat de la **1595**. Din acesta s-au desprins mai multe sate şi cătune ale căror denumiri sunt formanţi toponimici:**Urzicuţa de Jos, Urzicuţa de Sus, Urzicuţa-Ionele, Urzicuţa Mare, Urzicuţa Mică, Urzicuţa-Verde**. Alte construcţii analitice desemnează şosele: **Urzicuţa -Afumaţi, Urzicuţa-Băileşti** şi o moşie: **Urzicuţa-Băileşti**. O altă denumire **Urzicuţa**, moşie în Ot, **1816**, trebuie pusă în corelaţie cu s. **Urzica** din Ot, **1594**.

Varză < lat. **virdia (< viridia)** a format mai multe toponime pe teritoriul Olteniei. Derivatul *vărzărie* „grădină de zarzavat", cu articol enclitic sau cu suf. top. *–a,* **Vărzăria**, are două ocurenţe: grădini de zarzavat în Dj şi Vl. Există şi cinci construcţii analitice cu determinanţi antroponimici, adjectivali sau substantivali cu prepoziţii. La plural nearticulat, **Vărzării** sunt două ocurenţe: părţi de sat în comunele Borăscu şi Plopşor – Gj. La plural articulat, **Vărzăriile** sunt multe ocurenţe în Dj, Gj, Mh, Ot, Vl, desemnând grădini de zarzavat, păduri, şesuri şi văi. De la forma de plural se înregistrează şi cinci construcţii analitice, grădini de zarzavat în Gj şi Vl.

După cum am spus, şi părţi ale plantelor sau rodul lor stau la baza unor toponime de pe teritoriul Olteniei.

Astfel, **frunză <** lat. **frondia (< frons, -ndis),** în afară de binecunoscuta parte a plantei prinsă de tulpină printr-o codiţă, reprezintă şi numele mai multor plante: năsturel, laba iepurelui, cruşăţea (MDA). La forma articulată enclitic **Frunza** există în DTRO o singură ocurenţă: sat c. Logreşti – Dj, care poate proveni şi de la antroponimul omonim. Derivatul *frunzar*, în afară de sensul „frunziş, desiş de frunze", mai are şi sensul entopic „adăpost" ori „umbrar de frunze". În ancheta de teren a fost definit ca „adăpost pentru vite construit din copaci". De la acest cuvânt s-au înregistrat toponimele **Frunzaru** (articulat enclitic), culme de deal c. Brădeşti –Dj (ce poate proveni şi de la un nume de persoană), şi **Frunzării**, cătun c. Amărăştii de Sus – Dj. **Frunzărea** (din *frunzar* + suf. *–ea*) denumeşte o pădure din

BDD-A15298 © 2010 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:51 UTC)

c. Mihăieşti – Vl, iar toponimul compus **Frunzarea-Brustureţi**, o fostă moşie din aceeaşi comună. In sfârşit, **Frunzete,** deal c. Ilovăţ – Mh, este explicat în DTRO prin înlocuirea suf. *–et* cu suf. *–ete*, caracteristic pentru Oltenia.

Ghindă < lat. ***glanda** (MDA) sau **glands, -dis** (DEX), la forma articulată **Ghinda** desemnează un fost sat din Mh, înregistrat la **1872** ca locuinţă izolată. Nu este exclus ca numele satului să provină de la un nume de persoană *Ghindă.* Formează şi şase toponime analitice, păduri şi locuri în Dj şi Mh. Derivatul *ghindar* „stejar", în formă articulată, **Ghindaru** are o singură ocurenţă, desemnând dumbravă, loc şi vale în s. Ploştina or. Motru – Gj.

Păpuşă „ştiulete de porumb" < cf. lat. **pupa**, la forma **Păpuşe** denumeşte un plai în c. Brabova –Dj. Derivatul *păpuşoi* „porumb", în formă articulată, **Păpuşoiu** este un deal şi o vale în c. Popeşti – Vl.

Rădăcină < lat. **radicina**, la forma articulată **Rădăcina** formează două toponime: vale c. Aninoasa – Gj, izlaz şi pădure c. Licurici – Gj. Toponimul analitic **Rădăcina Clucerului** este un fost loc din c. Bucovăţ – Dj, atestat la **1589, 1590** şi **1602**.

Răşină < lat. **resina**, cu articol enclitic sau cu suf. top. *-a,* **Răşina** are trei ocurenţe: deal c. Căpreni – Gj, deal, vale şi parte de sat c. Hurezani – Gj, şi sat inclus în or. Ţicleni – Gj, atestat de la **1781**. Acesta din urmă şi-a transferat numele unei moşii şi unei înălţimi de pe teritoriul său. Diminutivul toponimic **Răşinuţa** desemnează un pârâu de pe teritoriul or. Ţicleni – Gj.

Ca şi în cazul altor domenii lexico-semantice ce stau la baza formării toponimelor, de care ne-am ocupat deja (termenii generici, entopicele, adjectivele şi adverbele), şi numele de plante (şi arbori) sunt în marea lor majoritate de origine latină. Fiecare domeniu lexico-semantic are importanţa lui ca suport al denominaţiei toponimice.

Numele de plante (şi arbori), reflectând bogăţia vegetaţiei de pe aceste teritorii, sunt în limbă cuvinte vechi, care se regăsesc şi în dialectele din sudul Dunării, multe dintre ele fiind panromanice. Iată câteva exemple preluate din Haralambie Mihăescu, *La romanité dans le sud - est de l'Europe,* 1993. Începând cu arborii, elementul panromanic **carpinus >** dr. **carpen** apare în ar. şi mgl. **carpin,** iar în celelalte limbi romanice astfel: it. **carpino, carpine**, fr. **charme,** prov. **carpre**, sp. pg. **carpe. Fraxinus**, de asemenea, panromanic, a dat în dr. **frasin**, ar. **frapsin,** mgl. **frasin**, it. **frassino**, fr. **frêne**, cat. **freix**, sp. **fresno,** pg. **freixo**. Derivatul latin **fraxinetum** a condus la dr. **frăsinet,** ar. **frăpsinet**. În celelalte limbi romanice a dat: it. **frassineto**, fr. **frênaie**, sp. **fresnedo. Cerrus** a dat în dr. **cer**, ar. **ţer**, dar se regăseşte şi în alb. **qarr, quarr,** bg. **cer,** scr. **čer**, slovenul **cer. Platanus** s-a conservat, probabil, prin intermediul unei forme a latinei vulgare ***platinus**, care a dat în dr. **paltin,** ar. **paltin**. **Platan** din dacoromână reprezintă o formă de împrumut neologic.

BDD-A15298 © 2010 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:51 UTC)

Şi alţi arbori, ale căror nume formează termeni generici, ce intră în componenţa a zeci şi sute de toponime, sunt, de asemenea, elemente panromanice: **anin, fag, plop, salcie, ulm.**

Dintre numele de arbuşti care se regăsesc în toponimia Olteniei şi sunt elemente panromanice amintim pe **alun,** derivat regresiv din **alună** < lat. ***abellona (=abellana)**, nume provenit din **Abella**, oraş la nord-est de Napoli, forma latină înregistrând şi variantele **avellana, avallana, aballana, avollana**. De la prima formă s-a format dr. ar. **alună,** ir. **alura.** De la **avellana, avollana** s-au format it. **avellana,** fr. meridională **aulana,** cat. **(a)-vellana,** sp**. avellana**, pg. **avelã.** Un alt nume de arbust, element panromanic, este **morus,** care a dat în dr. (arh. reg.) **mur,** iar fructul **mora** a condus la dr. **mură,** ar. (**a)mură**, mgl. **Mura** (toponim la Liumniţa), it. **mora,** fr. **moure,** prov. cat. sp. **mora,** pg. **(a)mora.**

Dintre plante, un panromanic este **herba,** care a dat in dr. **iarbă,** ar.mgl. **iarbă,** ir. **iårbe (iårva),** iar în aria romanică de vest: it. **erba,** fr. **herbe,** prov. cat. **erba,** sp. **hierba,** pg. **herva** etc. Derivatul **herbosus** este, de asemenea, panromanic: dr. **ierbos,** ar. **irbos,** mgl. **iărbos,** it. **erboso,** fr. **herbeux,** prov. cat. **erbos,** sp. **herboso,** pg. **hervoso.** Tot panromanic este **flos, -orem,** care se regăseşte în dr. **floare,** ar. **floare,** mgl. **floari,** dar şi în it. **fiore,** fr. **fleur,** prov. cat. **flor** etc.

Şi părţi ale plantelor, regăsite în denominaţia toponimică, sunt elemente panromanice. Astfel, **frondia (< frons, frondis)** apare în dr. **frunză,** ar. **frun(d)ză,** mgl. **frunză,** ir. **frunza,** ca şi în it. **fronza.** Derivatul latinesc **radicina (< radix)** s-a conservat în dr. **rădăcină,** ar. **(a)rădăţină,** precum şi în fr. **racine** şi prov. **razina.** Din **radix, radicis** au provenit it. **radice,** vechiul fr. **raiz,** cat. **rel,** sp. **ráis,** pg. **raiz.** Şi lat. **resina,** care a dat în dr. **răşină,** ar. **aruşină,** se regăseşte în fr. dial. **ruzina,** prov. **rezina,** cat. **rehina,** sp. **resina** (v. Mihăescu RSEE 192–198).

Exemplele de mai sus subliniază importanţa pentru toponimie a numelor de plante moştenite din latină, care se regăsesc şi în dialectele de la sudul Dunării, precum şi în întreaga arie romanică. Adăugându-se la celelalte domenii lexico-semantice pe baza cărora se formează numele de locuri din Oltenia, în marea lor majoritate de origine latină (termenii generici, entopicele, adjectivele şi adverbele, numele de animale şi antroponimele), numele de plante măresc fondul latin al denominaţiei toponimice.

SIGLE

ALT – G. Giuglea, G. Ţepelea, M.Z. Mocanu, O. Proca, *Argeşul în lumina toponimiei*, Piteşti, Institutul Pedagogic, 1969.

DA – Academia Română, *Dicţionarul limbii române,* sub conducerea lui Sextil Puşcariu, Bucureşti, Libăriile Socec şi C. Sfetea; (A – Lojniţă) 1913–1949.

DLR – Academia Română, *Dicţionarul limbii române (DLR),* serie nouă, întemeiată de academicienii: Iorgu Iordan, Alexandru Graur şi Ion Coteanu, redactori responsabili: acad. Marius Sala şi acad. Gheorghe Mihăilă, Bucureşti, Editura Academiei, 1965–2010.

BDD-A15298 © 2010 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:51 UTC)

DNFR – Iorgu Iordan, *Dicţionar al numelor de familie româneşti,* Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1983.
DOR – N.A. Constantinescu, *Dicţionar onomastic românesc,* Bucureşti, Editura Academiei, 1963.
DTRO – Institutul de Lingvistică al Academiei Române şi Facultatea de Litere a Universităţii din Craiova, *Dicţionarul toponimic al României. Oltenia (DTRO),* sub redacţia prof. univ. dr. Gheorghe Bolocan, Craiova, Editura Universitaria, vol. 1–7, 1993–2007.
Iordan TR – Iorgu Iordan, *Toponimia românească,* Bucureşti, Editura Academiei, 1963.
MDA – Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al.Rosetti", *Micul dicţionar academic (MDA),* redactori responsabili: acad. Marius Sala şi Ion Dănăilă, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, vol. I –IV, 2001–2003.
Mihăescu RSEE – H. Mihăescu, *La romanité dans le sud-est de l'Europe,* Bucureşti, Editura Academiei Române, 1993.
Pascu, *Sufixele* – G. Pascu, *Sufixele româneşti,* Bucureşti, Librăriile Socec, 1916.
Udrescu, *Glosar* – D. Udrescu, *Glosar regional Argeş,* Bucureşti, Editura Academiei, 1967.

ABREVIERI

alb. – albaneză, ar. – aromână, bg. – bulgară, c. – comună, cat. – catalană, dial. –dialectal, Dj – Dolj, dr. – dacoromână, fr. – franceză, Gj – Gorj, ir. – istroromână, it. – italiană, îas. – în aceeaşi sintagmă, lat. – latină, latinesc, m. – municipiu, mgl. – meglenoromână, Mh – Mehedinţi, nct. – necunoscută, ngr. – neogreacă, ns. – nesigură, or. – oraş, Ot – Olt (judeţ), pg. – portugheză, pop. – popular, prc. – prin restricţie, prov. – provensală, reg. – regional, s. – sat, scr. – sârbo-croată, sp. – spaniolă, suf. – sufix, top. – toponimic, Vl – Vâlcea.

TOPONYMS RESULTED FROM PLANT NAMES OF LATIN ORIGIN

ABSTRACT

We have a project concerning the origin of Oltenia's toponymy based on *Toponymical Dictionary of Romania. Oltenia (DTRO)*, vol. 1–7, 1993–2007. In this paper we dealt with the toponyms resulted from plant names of latin origin.

Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al.Rosetti"
Bucureşti

BDD-A15298 © 2010 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:51 UTC)